



**Daf 102: WHO MUST AFFIX A MEZUZAH IN A RENTED HOUSE?**

The Torah commands us to affix mezuzot on the doorposts of our homes. **What is the law regarding a rented apartment? Who is obligated to affix *mezuzot* in this house? Is the landlord responsible, since the house belongs to him? Or is the renter responsible, because it is the renter who actually lives in the house?**

According to the Talmud, **the obligation lies with the renter.** The Talmud adds that upon the conclusion of the rental period, the renter must be careful not to remove the *mezuzah*. Such an action would be dangerous. **The landlord must compensate the renter for leaving the *mezuzah* in place.**



**דף ק"ב: מי צריך להתקין מזוזה בבית שכור?**

מה דינה של דירה שכורה? מי מתחייב לקבוע מזוזה בבית זה? האם בעל הבית, כי הבית שלו? או השוכר, כי הוא גר בבית?

על פי התלמוד השוכר הוא זה שחייב במצוה. התלמוד מוסיף הלכה נוספת בנושא ואומר ששוכר שקבע מזוזה יזהר שלא ליטול את המזוזה מן הבית בתום תקופת השכירות, מפני שיש בדבר סכנה, אולם במקרה זה המשכיר חייב לשלם לשוכר את דמי המזוזה.

**Daf 103: THE TANNA RABBI YEHUDAH BAR ILAI**

Rabbi Yehudah Bar Ilai was a pauper. He was so poor that in *Masechet Nedarim* the Talmud tells a story of a certain period when he and his wife had only one coat for the two of them, which they shared. When she went out to the market she would wrap herself in the coat and he would remain at home; when he went out with the coat, she would sit at home.

Not only was Rabbi Yehudah poor but almost all members of his generation in Eretz Yisrael were paupers. **Chazal relate the story that Rabbi Yehudah's students were so poor that six of them would cover themselves with one *tallit* as they studied Torah.** Torah learning acquired while in distress and poverty is of invaluable importance to God. The Talmud teaches that, with his *ruach haKodesh* (Holy Spirit), King Solomon foresaw the generation of Rabbi Yehudah Bar Ilai. In *Mishlei* (Book of Proverbs), King Solomon praised and glorified that generation for its devotion to Torah study, in spite of its poverty. They were even more praiseworthy than the generation of Moshe Rabbeinu and Yehoshua Bin Nun, who surely occupied themselves with Torah, but who were not poor. Chazal testify about Rabbi Yehudah Bar Ilai that after he finished preparing for Shabbat, he resembled an angel in the service of Hashem.



**דף ק"ג: התנא רבי יהודה בר אלעאי**

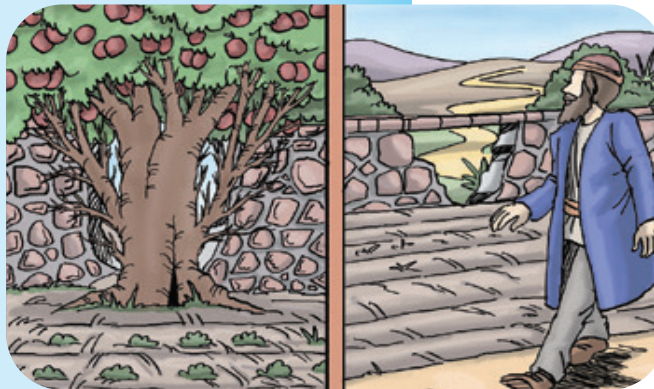
רבי יהודה בר אלעאי היה עני מרוד עד שהתלמוד במסכת נדרים מספר שבתקופה מסוימת לו ולאשתו היה רק מעיל אחד. כשהיא הייתה יוצאת לשוק היא התעטפה בו והוא ישב בבית, וכשהוא יצא עמו - היא ישבה בבית.

באותה תקופה כמעט כל בני דורו בארץ ישראל היו עניים מרודים. חז"ל מספרים שתלמידיו של רבי יהודה היו כל כך עניים עד ששישה מהם היו מתכסים בטלית אחת וקר עסקו בתורה. כשלומודים תורה מתוך הדחק ובעניות, הלימוד חשוב לפני הקב"ה לאין ערוה. התלמוד מספר ששלמה המלך היה צופה ברוח הקודש ומהלל ומשבח בספר משלי את בני דורו של רבי יהודה בר אלעאי שהיו עניים מרודים ועוסקים בתורה, אפילו יותר מהדורות של משה רבנו ויהושע בן נון שאומנם עסקו בתורה אבל לא היו עניים.

**Daf 104: TALE OF A CERTAIN CHASID**

Several Talmudic tales are about “*Chasid echad*” (“a certain Chasid”). The phrase “a certain *Chasid*” refers either to Rabbi Yehudah Bar Ilai or to Rabbi Yehudah Ben Bava. Rabbi Yehudah Bar Ilai served as a teacher of Jewish law in Beit HaNasi. When people had halakhic questions, Rabbi Yehudah was asked to render his opinion.

Over 600 *halakhot* are cited in the *Mishnah* in the name of Rabbi Yehudah. Moreover, Rabbi Yehudah is mentioned in every *Masechet* except one, *Masechet Kinnim*. Rabbi Yehudah’s students were of the last generation of *Tannaim*. Among the *Chachamim* who learned Torah from him were Rabbi Yehudah HaNasi, Rabbi Elazar the son of Rabbi Shimon Bar Yochai, and Rabbi Ishmael the son of Rabbi Yossi.



**דף ק"ד: "מעשה בחסיד אחד"**

פעמים אחדות לשון התלמוד היא: "מעשה בחסיד אחד" והפנה לרבי יהודה בר אלעאי או לרבי יהודה בן בבא. רבי יהודה בר אלעאי שימש במשרה של מורה הוראה בבית הנשיא. כשהיו להם שאלות בהלכה, הם היו פונים אליו שיחיה את דעתו.

יותר משש מאות הלכות מוזכרות במשנה בשם רבי יהודה, ומלבד מסכת אחת, מסכת קינים, אין מסכת ששמו לא הוזכר בה. תלמידיו של רבי יהודה היו דור התנאים האחרון בין החכמים שלמדו ממנו תורה היו רבי יהודה הנשיא, רבי אלעזר בנו של רבי שמעון בר יוחאי ורבי שמעאל בנו של רבי יוסי.

**Daf 105: A TENANT-FARMER WHO DOES NOT REMOVE WILD WEEDS**

An individual once leased a field. Later, the owner saw that the tenant had not removed the wild weeds from the field before sowing new seeds. He did so despite the fact that it is customary to pull out all weeds before sowing, so that all the resources of the field will be applied to the crops and not be wasted on nurturing weeds.

The owner asked the tenant “Why didn’t you weed?” The tenant replied: “Why do you care? I promised to pay you five bundles of wheat. You will still receive five bundles, but I don’t want to weed.” On *daf* 105, we learn that the tenant is incorrect. Why? If the tenant does not remove the weeds, at the end of the lease the owner will receive an inferior field full of wild weeds. Accordingly, the tenant is obligated to weed.

**דף ק"ה: החוכר שאינו מנכש את העשבים השוטים**

מעשה באדם שחכר שדה מחברו והנה בעל השדה רואה שלפני הזריעה החוכר אינו מנכש את העשבים השוטים שיש בשדה - למרות שמקובל שלפני הזריעה תולשים את העשבים השוטים, כגון קוצים וכיוצא בדבר, כדי שכל כוח השדה יופנה לתבואה.

בעל השדה פנה אל החוכר ואמר לו: "מדוע אינך מנכש?" החוכר ענה: "מה איכפת לך? אני הבטחתי לך 5 כור תבואה, תקבל 5 כור, אבל לנכש איני רוצה". במסכת בבא מציעא, דף ק"ה, לומדים שהחוכר אינו צודק. מדוע? מפני שאם הוא לא ינכש את השדה, כשתסתיים תקופת החכירה בעל השדה יקבל בחזרה שדה גרוע, מלא בעשבים שוטים, ומפני כן החוכר חייב לנכשו.



**Daf 106: THE GARLIC THAT DID NOT GROW**

**דף ק"ז: התבואה שלא הצליחה**

What is the law concerning a leased field that fails to produce crops? Suppose the field became infested by grasshoppers, or an eastern wind ruined the crops. **Is the tenant permitted to say to the owner "The crop was not successful; therefore, I am not paying you the leasing fee."**?

The answer depends on other factors. If the crop had failed only on that specific plot of land, the owner can successfully retort, "Only your crop was unsuccessful. Apparently, your methods caused this failure. **I gave you a good field, able to flourish; therefore, you should pay the sum we agreed upon.**" However, if the crops in most of the other fields in the same area also failed, then the tenant is not obligated to pay.



מה הדין אם התבואה בקרקע החכורה לא הצליחה? האם החוכר רשאי לומר לבעל השדה - התבואה לא הצליחה ולפיכך איני משלם לך את דמי החכירה?

ובכן, הדבר תלוי. אם רק באותה קרקע התבואה לא הצליחה, בעל הקרקע רשאי לטעון נגדו: "רק אצלך לא הצליחה התבואה, כנראה שהמזל שלך גרם לכך. אני נתתי לך שדה טוב שיכול להצמיח - ולכן שלם את מה שסוכם". אבל אם גם רוב השדות שבסביבה לא הצליחו - השוכר אינו חייב לשלם.

**Daf 107: IS A TENANT PERMITTED TO RECONSIDER?**

**דף ק"ח: האם חוכר רשאי להתחרט?**

A tenant contracted with the owner of a field to plant a particular crop. Afterward, the tenant reconsidered and wanted to plant a different crop. **Is the tenant permitted to do so?** According to *Chachamim*, the answer depends. **If the tenant agreed with the landowner to grow barley, he is not permitted instead to grow wheat without the owner's permission**, since wheat naturally depletes the earth more than barley does. If the tenant sows wheat, the landowner will suffer a loss. However, if the tenant originally agreed to sow wheat, the tenant is permitted sow barley, as the landowner will benefit from that switch.

However, **Shimon ben Gamliel said that even in the case of growing barley instead of wheat, the tenant is not permitted to make a change without prior agreement.** Rav Hisda inferred that the rationale for Rabban Shimon ben Gamliel's ruling was **the principle of distancing oneself from lies and deceit.**

חוכר סיכם עם בעל השדה שיזרע בשדה סוג תבואה מסוים ולאחר מכן הוא מתחרט ורוצה לזרוע בו סוג תבואה אחר. האם הוא רשאי? לדעת חכמים הדבר תלוי: אם הוא סיכם עם בעל הבית לזרוע בו שעורים, הוא אינו רשאי לזרוע בו חיטים ללא רשותו, מפני שכדרך הטבע גידול חיטה מחליש את כוח האדמה יותר מגידול שעורה, ואם יזרע בה חיטה הוא גורם להפסדים לבעל השדה. אבל אם הוא סיכם איתו על זריעת חיטה, הוא רשאי לזרוע בה שעורה, שהרי כך בעל השדה רק מרויח.

אבל רבן שמעון בן גמליאל אומר שגם במקרה זה אל ישנה מדבריו. רב חסדא סבר שטעמו של רבן שמעון בן גמליאל הוא מפני שיש להתרחק משקר וכזב.



**Daf 108: BAR MEITZRA, (YOUR NEIGHBOR GETS PREFERENCE)**

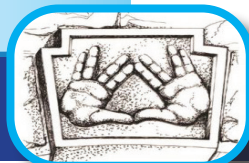
**דף ק"ח: בר מצרא**

One is generally permitted to sell his/her belongings to whomever s/he chooses. If a person would like to sell an item and there are several potential buyers, it is the seller's prerogative to pick the buyer he/she prefers. Suppose a person wants to sell a field for which there are many interested potential buyers, one of whom is a neighbor who owns an adjoining field. The neighbor says to the other interested buyers: "You'll have no problem purchasing a different field somewhere else. However, I can gain more than any other buyer if it is I who buys this particular field. Since I own the adjoining field, I could have one large field to farm and irrigate. If I buy a different field, I will need to start tending to one field, stop, drive to the other field, and drag all of the equipment there. Please allow me to purchase this field." On this daf we learn that the neighbor's assertion is correct. The seller must give him preference. This halakhah is called "Bar Meitzra." Meitzar is a border and Bar Meitzra is a border-mate or neighbor.

בְּדֶרֶךְ כָּלֵל אָדָם רִשְׁאֵי לַמְּכֹר אֶת חִפְצָיו וְאֵת נִכְסָיו לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֵה. בְּדָף זֶה לּוֹמְדִים עַל מִקְרָה יוֹצֵא דוֹפֵן שֶׁהַמּוֹכֵר מִתְבַּקֵּשׁ לְהִתְחַשֵּׁב בְּאֶחָד הַקּוֹנִים וְלַמְּכֹר דּוֹקָא לוֹ. מְדוּבָר בְּאָדָם שֶׁרוֹצֵה לַמְּכֹר שָׂדֶה וְיֵשׁ כַּמָּה קוֹנִים שְׂרוֹצִים אֶת הַשָּׂדֶה. אֶחָד מֵהֶם הוּא שָׂכֵן לַשָּׂדֶהוּ שֶׁל הַמּוֹכֵר - בְּבַעֲלוֹתוֹ שָׂדֶה סְמוּךְ, וְהוּא טוֹעֵן לַקּוֹנִים הָאֲחֵרִים: "לָכֶם אֵין כָּל בְּעֵינֵי לַקְּנוֹת שָׂדֶה אַחֵר. אֲבָל אֲנִי יְכוֹל לְהַרְוִיחַ הַרְבֵּה אִם אֶקְנֶה אֶת הַשָּׂדֶה הַזֶּה שֶׁהֲרִי הוּא סְמוּךְ לַשָּׂדֶה שְׁלִי וְכִּי יִהְיֶה לִי שָׂדֶה גָּדוֹל וְאוֹכֵל לְעַבֵּד אֶת הַשָּׂדוֹת כְּשֶׁהֵם סְמוּכִים, לְהַשְׁקוֹת אוֹתָם. אֲבָל אִם אֶקְנֶה שָׂדֶה אַחֵר, אֶצְטָרֵךְ כָּל פַּעַם לְהִתְחַיל לְעַבֹּד בְּשָׂדֶה אֶחָד, לְהַפְסִיק, לְנַסּוֹעַ לַשָּׂדֶה הַשְּׂנִי וְלִסְחוֹב אֵלָיו אֶת כָּל הַכְּלִים. בְּבִקְשָׁה, אֲנִי רוֹצֵה לַקְּנוֹת אוֹתוֹ." בְּדָף זֶה לּוֹמְדִים שֶׁטַעֲנָנוּ נֹכְחָה וְהַמּוֹכֵר חַיֵּב לַמְּכֹר אֶת הַשָּׂדֶה דּוֹקָא לְאוֹתוֹ אָדָם. הַלֵּכָה זוֹ מְכוֹנָה "בַּר מִצְרָא" - בֶּן מִצְרָא, מִצְרָא הוּא גְבוּל וְבַר מִצְרָא הוּא בֶּן גְבוּל, כְּלוֹמֵר שָׂכֵן.



**D'VAR TORAH: PARASHAT NASSO**



**דְּבַר תּוֹרָה: פְּרַשְׁת נֹשָׂא**

*Birkat HaKohanim*, (Priestly Blessing) which appears in *Parashat Nasso*, must be recited by all *kohanim*, not only the righteous, meticulous *kohanim*, but even *kohanim* who are *amei ha'aretz* (uneducated). The question arises as to how the blessing of every *kohen* is accepted regardless of their status or spiritual strength? Maimonides, in his Laws of Priestly Blessing, answers this question by saying: "Do not wonder and say, what benefit does the blessing of this ordinary person provide? Rather, the acceptance of the blessing does not depend on the *kohanim*, but on God, as it is said, 'And they shall place My name upon *B'nei Yisrael*, and I will bless them.' The *kohanim* are performing the *mitzvah* as they were commanded, and God in His mercy blesses Israel as He desires." The *kohanim* are the ones who deliver the blessing, but they are considered only as a conduit through which the divine blessing flows. Therefore, this blessing is so important and sacred and belongs to all *kohanim*, as its power and its might come from God Himself in His glory and essence.

אֶת בְּרַכַּת הַכֹּהֲנִים הַמוֹפִיעָה בְּפְרַשְׁת נֹשָׂא חַיִּיבִים לְבָרֵךְ כָּל הַכֹּהֲנִים, גַּם עַמֵּי הָאֶרְצוֹת וְלֹא רַק הַכֹּהֲנִים הַצַּדִּיקִים. הַשְּׂאֵלָה הַנִּשְׂאֵלֶת הִיא כִּיצַד בְּרַכְתּוֹ שֶׁל כָּל כּוֹהֵן מִתְקַבֵּלֶת בְּלִי קֶשֶׁר לַמַּעֲמָדוֹ אוֹ כּוֹחוֹ הַרוּחָנִי? הַרְמַב"ם בְּהַלְכוֹת נְשִׂיאַת כַּפַּיִם מְשִׁיב לַשְּׂאֵלָה זוֹ וְאוֹמֵר: "וְאֵל תִּתְמָה וְתֹאמַר וּמָה תוֹעִיל בְּרַכַּת הַדְּיוּט זֶה, שְׂאִין קְבוּל הַבְּרַכָּה תְּלוּי בַּכֹּהֲנִים אֲלֵא בְּקִדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁנֶּאֱמַר וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֶם, הַכֹּהֲנִים עוֹשִׂים מִצְוַתוֹ שֶׁנֶּצְטוּוּ בָּהּ וְהַקְב"ה בְּרַחֲמָיו מְבָרֵךְ אֶת יִשְׂרָאֵל כְּחִפְצוֹ." הַכֹּהֲנִים הֵם אֵלּוּ שֶׁמְבָרְכִים, אֲךָ הֵם נֹחֲשָׁבִים רַק לְצַנּוֹר שֶׁדָּרְכוּ עוֹבְרֵת הַבְּרַכָּה הָאֱלוֹקִית. עַל כֵּן בְּרַכָּה זוֹ כֹּה חֲשׂוּבָה וְקִדּוּשָׁה וְשִׁכְתָּ לַכֹּהֲנִים כָּלָם, שֶׁכֵּן כּוֹחָהּ וְעֲצֻמְתָּהּ מְגִיעִים מִהַקְב"ה בְּכַבּוּדוֹ וּבְעֲצָמוֹ.